

vega reda, jednako tudi oberst Marojčičevega reg. g. Pittel. Vsakemu, ki se je kakorkoli letošnje vojske udeležil, dobi vojaško svetinjo za spomin. V Novi-pazar in Mitrovico se letos ne bo šlo. Domov odpuščenih je 50.000 vojakov, ostane jih pa na bojišču še 85.000 z 312 kanoni. Do konca novembra morajo vsi begunci iti domov in dobijo 300.000 fl. podpore. Telegrafi in pošte so že po vseh večjih mestih nastavljene. Sesta divizija, pri kateri služi tudi naš rezerv. reg. Hartung, se vrača nazaj in je 22. okt. zapustila Sarajevo; rezerv. regiment Belgier je v Kleku stopil na ladije, bil 21. okt. v Trstu in pride 24. okt. v Gradec!

Za poduk in kratek čas.

Zasedenje Heregovine.

IV. V Stolaški grad zaprtemu 1. bataljonu 32. reg. se je strašno hudo godilo. Turki so tirjali, naj se jim podajo, tega pa major Pahnér še niti slišati ni hotel in se je branil na vso moč od 15. do 21. avgusta. Noč in den ni bilo miru, iz skalnih višin pred mestom je vedno sipalo krogelj v grad; kderkoli se je glava kovega naših vojakov nad obzidjem prikazala, takoj je po 10 Turkov tje namenilo svoje angleške puške. Nekoliko stanje olajšano bilo je našim, ko je nek lajtnant par starih turških kanonov, katere je v gradu našel, spretno priredil za streljanje in tudi smodnika za nje napravil; z temi kanoni je potem Turke večkrat krvavo pozdravil in jih iz bolj bližnjih višin pregнал. Ali po vodo si vojaki vendar niso mogli iz grada hoditi, vsak je bil ranjen ali usmrten brž, ko se je iz grada prikazal in vodi Bregavi bližal. V sili so konje, za katere je najbolj vode manjkalo, spustili, ki so pa tudi naravnost bežali k Bregavi, se napili in zopet nazaj prišli. Napite konje so takoj zaklali, vodo iz njih izlili in jo v žličkah delili. Tolika stiska bila je zavolj vode v Stolaškem gradu!

General Jovanović je to kmalu zazvedel in je torej hitro ukazal brigadi Schludererjevi, naj pozove 33. bataljon lovecev iz Metkoviča in skuša zaprtim junakom v Stolacu pomagati; dodal je brigadi še 3. bataljon tirolskih lovecev in 2 težka kanona. Dne 16. avg. je gm. Schluderer res zapustil Buno, 3 ure na jugu od Mostara, in še isto večer prišel v Damoviče. Drugi den 17. avg. je potem skušal prodirati nad Črnicce proti Stolacu; 19. bataljon lovecev je res srečno zasel višine pri Črnicah, ali dalje iti ni bilo mogoče. Turka je namreč toliko navrelo, da so bile višine in doline okoli Stolaca natlačene, steze so bile prekopane ali zaphane z kamenjem in blodovjem, vsaka hiša, vsak hlev, vrt, vsaka ograja je bila za obrambo priredjena. Ali to še ni bila najhujša zapreka, naj-nevarniša nevolja bila je ta, da je precej Turkov

mahnilo Schludererju na stran, se zagvoznilo med Damoviče in Mostar in tako zvezo med njim in Jovanovićem prerezati žugalo. Zato je gm. Schluderer precej 18. avg. v Mostar poročal, da mu je treba pomoči, ako se od njega tirja, da v Stolacu zaprti 1. bataljon 32. reg. reši gotove smrti. To je bila generalu Jovanoviću tem bolj huda novica, ker je dobro zapazil, kako so Turki v Mostaru vest o nesreči stotnika Medveda in o tem, kar se je potem godilo, močno ne ušesa vlekli, čedalje bolj nemirni in smeli so postajali. Generalu Jovanoviću se je sedaj v Mostaru enako godilo, kakor Filipoviću v Sarajevu, ko je zvedel, da je magjar Szapary bil tepen in v Doboj potisnen. In tukaj se je zopet sijajno pokazalo, da pripada Jovanović najboljšim generalom. Sprevidevši, da pomoči čez Dalmacijo ni hitro dobiti, dolgo čakati pa nevarno, omahljivosti ali bojazni kazati pa najbolj nevarno, sklenil je odločno postopati in hipoma na vstaše pred Stolacem udariti. V Mostaru je pustil gm. Teodorica z 1. brigado in jej dodal še 7. bataljon lovecev z nalogo Mostar cesarju ohraniti do zadnje kapljice krvi, če bi Turki mesto prijeli. Jovanović sam pa je z 2. brigado, namreč Klimburgovo, o poldne 19. avgusta naglo odmarširal iz Mostara proti jugu po veliki cesti in do 3. ure popoldne prišel v Buno. Tukaj je dal 1 uro odpočitka, potem je pa dalje prodiral po cesti, da bi v Damovičah mogel prenočiti. Toda vojaki bili so močno utrjeni in so prav po malem lezli naprej po vedno bolj goratem svetu. Kake $\frac{3}{4}$ ure pred Damovičami jih dohiti trda tema, ker še mesenca ni bilo na nebu. Med tem pridejo mimo Pasič-hana t. j. štirivoglatega z obzidjem obdanega dvora za potnike. Han je bil prazen. Naši ga pustijo na desni strani. Kakih 1600 korakov dalje naprej od Pasič-hana se steza naglo pogrezne v precej veliko ničkasto dolino, katero premeri po sredini in se potem zopet iz nje zavije navzgor proti Damovičam, malemu mestu na Dobravi-višini. Bila je $\frac{1}{2}$ 9. ura, ko se je 1. bataljon 27. reg. Belgier nevarnemu dolu bližal, za njim so jahali general Schluderer in ves brigadini štab, tudi major Slamecka, načelnik divizijinega štaba, bil je zraven. Trda tema bila je nekako grozivna. Vsak je čutil, da nekaj bo pa ni vedel kaj. Sumljive lučice so zabrlele sedaj tu, sedaj tam po okolici in kmalu zopet vgasnile. Naenkrat zalaja psiček iz grma tik ceste, eden izmed vojakov pehne z bajonetom v grm in zadene na ondi skritega Turka, ki grdo zakriči in umerje. Ali v istem hipu zagromi strel in strel iz brezštevilnih pušek od preja pa tudi od leve strani. Kakor bi vrtail, brez vsake komande vržejo se vojaki na tla, kder so bili. Grozen nered zavlada nekoliko minut; oficirji in generali skočijo iz konjev, ti se pa jim zderejo iz rok in zbežijo, tudi konji in mule pri težkih in malih baterijah zdivjajo, potrgajo štrange in zbežijo križem polja. Toda nered traja le nekoliko minut. Kmalu pribiti general Jovanović, ukaže 1. bataljonu, naj se raz-

vrsti proti klanec na zemlji ležeč, 2. bataljonu pa ravno tako proti levi strani, od koder je največ krogelj škropilo; 3. bataljon je pa moral hipoma zasesti Pasič-han in ga za obrambo prirediti. Ob enem da kanone navreti blizu Pasič-hana, nekaj naprej, nekaj na levo. Ukazano razvrstenje bilo je hipoma storjeno in sedaj začnejo naši Stajerci Turkom odgovarjati, četa za četo proža puške redno kakor na vadišču, nad njimi više gromijo kanoni, vse kroglice pa so navrte tje, kder se v temi puške sovražnikov zasvetijo in divji krik alah-alah oglasi. Vendar dolgo Turki niso streljali in njihovo kričanje moralo je v $\frac{1}{2}$ uri utihniti pred našim strahovitim ognjem. Okoli 10. ure je strelba prenehala in mesene, ki se je med tem na nebu prikazal, je celo okolico čarobno razsvetil pa tudi našim pokazal, kolikej nesreči da so všli. Zgledali so namreč pred seboj gori omenjeni ničkasti dol; tukaj so Turki daleč na okrog bili poskriti, da bi bili celo brigado od vseh strani napali v tem hipu, ko bi bila prišla na sredino nevarnega dola. Bržčas bila bi vsa brigada uničena z generalom Jovanovičem vred. Toda pes in ubiti Turčin v grmu pri stezi pred jamo je sovražnike prisilil, da so pred časom sprožili svoje puške in pričeli brezvspešni boj. Ko je general Jovanovič vse to poizvedel, je sklenil prenočiti na mestu, kder je bil. Cela brigada je ostala pri Pasič-hanu in se je drugo jutro 20. avg. podala naprej skoz nevarni dol in dalje v Damoviče, kder je pričakovala glasu od Schludererjeve brigade, da bi potem ž njo vred prišla upornike pred Stolacem! V ponočnem boju se našim ni kaj žalega zgodilo, bilo je samo 5 ranjenih, turške kroglice so vse previsoko žvižgale po zraku, pač pa je moralo mnogo Turkov ranjenih ali ubitih biti, ker se je drugi den po stezi bilo videti mnogo mlak krvi.

Smešničar 43. Nekemu posestniku vlomijo tatovi skoz okno v hišo, kder je spal. Začnejo po hiši šlatati in iskati, da bi kaj ukradli. Posestnik jih zapazi, se pa nič ne zmeni za nje, ampak se preobrne na drugo stran nevoljno mrmraje: jaz še po dne v hiši ničesar ne najdem, toti tepci bi pa radi po noči kaj najšli?

Razne stvari.

(*Zoper reguliranje Pesnice*) zopet v „Slov. Narodu“ pisari nek človek, ki Pesničarjem torej želi večno blato in povodnje, sicer pa v dolgem sestavku druga ni nego puble besede, prazna slama, zlasti tam, kder se nasaja na naše poslance!

(*Slov. Bistričani*) so za rezervistov bedne rodbine nabrali 240 fl.

(*Bergenthalski župan*) inace Löschnigg ali grof hoče tožiti zarad motenja posestva, ker se mu je sosedov gozd in sadnosnik na vinograd splaznil.

(*Srenja Kanižka*) zgubi svojo samostojnost in se združi z mestom Ptujem.

(*Anton Kink*) krčmar v Laškem je svetinje, kakoršnih gospoda rabi pri igranju, zakopal v zemljo, lehkovernežem pa svetoval, naj gredo „zaklada“ izkapat. Ti so mu verovali, najdene svetinje imeli za cesarske stare zlate in mu jih kupovali za polovico vrednosti pravih zlatov; goljuf je dobil 2 leti sedeža v ječi.

(*Najbolj dolgo živijo*) v našem cesarstvu Dalmatinci, l. 1860 so ondi našli 25 moških in 39 ženskih, izmed katerih je vsak bil po 100 in še več let star.

Dražbe III. 30. okt. Janez Novak v Prošinu 3435 fl. 31. okt. Adam Šošter v Šmariji 1930 fl. Peter Požek v Šmariji 1070 fl. 2. nov. Franc Lipuš 300 fl. v Konjicah; 8. nov. Jožef Bieder v št. Lenartu 168 fl. 11. nov. Jožef Zelenko v Supetincih 3095 fl.

(*Spremembe v lavantinski škofiji*.) Č. g. Ivan Košar je imenovan za župnika pri sv. Florijanu v Doliču. — Umrli je č. g. Mart. Šlander, duhovnik v pokoju, star 64 let.

Listič uredništva. G. A. Kr. v Ljubljani, ne moremo sprejeti. Slovenci na Kranjskem bodo tudi brez nas pravo zadeli, nepravo pokarali. G. K. v Sp. P. o razstavi celjski dosti! g. C. Ježovnik v Velenju: o Jeriču je „Slov. Gosp.“ uže v št. 41. poročal.

Loterijske številke:

V Trstu 19. oktobra 1878: 75, 77, 21, 1, 88.

V Lincu „ „ 33, 49, 38, 10, 71.

Prihodnje srečkanje: 2. novembra 1878.

Naznanilo.

Imam čast naznaniti svojim častitim klientom in slavnemu občinstvu, da sem se vrnil iz Bosne v Celje, in da sem zopet osobno prevzel vodstvo svoje pisarnice.

Dr. Josip Sernec
advokat.

Vabilo.

Pridite na velik živinski sejem k

sv. Tomažu pri Veliki nedelji 28. oktobra

t. i. ne samo kupei in prodajalci goveje, ampak tudi konjske živine. — Tudi za štacunarje in za prodajalce vseh sort robe bo prostor pripravljen.

Sv. Tomaž 28. oktobra 1878.

Franc Skerlec, ravnatelj sejma.